

**BELEIDSNOTITIE BIJZONDERE
BIJSTAND ISD NOORDENKWARTIER.**

Ingangsdatum 1 april 2015

- 1 **Algemene bepalingen bijzondere bijstand**
 - 1.1. Het begrip bijzondere bijstand
 - 1.2. Vaststellen van de in aanmerking te nemen draagkracht
 - 1.3. Draagkrachtjaar
 - 1.4. Het inkomen en de draagkrachtruimte
 - 1.5. Draagkracht bij bijzondere bijstand voor uitkeringsgerechtigden
 - 1.6. Draagkracht op grond van inkomen
 - 1.7. Draagkracht op grond van vermogen
 - 1.8. Verrekening draagkracht bij periodieke bijzondere bijstand
 - 1.9. Vaststelling van het jaarinkomen bij een regelmatig inkomen
 - 1.10. Vaststelling van het jaarinkomen bij een onregelmatig inkomen
 - 1.11. Het in aanmerking te nemen inkomen
 - 1.12. Vrijlating toeslagen
 - 1.13. Moment van aanvragen bijzonder bijstand
 - 1.14. Verlening van bijzondere bijstand aan mensen met een eigen woning

- 2 **Bijzondere bijstand voor medische kosten**
 - 2.1. Algemene bepalingen medische kosten en bijzondere bijstand
 - 2.2. Alternatieve geneeswijzen
 - 2.3. Brillen/contactlezen
 - 2.4. Pedicure e.d.
 - 2.5. Kosten van geestelijke gezondheidszorg
 - 2.6. Tandheelkundige hulp
 - 2.7. Maaltijdvoorziening

- 3 **Toeslagen voor levensonderhoud:**
 - 3.1. Toeslag voor jongeren van 18 tot 21 jaar
 - 3.2. Toeslag voor jongeren van 18 tot 21 jaar in een inrichting
 - 3.3. Overbruggingsuitkeringen

- 4 **Woonkosten**
 - 4.1. Woonkosten
 - 4.2. Woonkostentoeslag huurwoning
 - 4.3. Woonkostentoeslag eigen woning
 - 4.4. Doorbetaling vaste lasten

- 5 **Duurzame gebruiksgoederen/inrichtingskosten**
 - 5.1. Woninginrichting
 - 5.2. Witgoedregeling
 - 5.3. Verhuiskosten

- 6 **Overige kosten**
 - 6.1. Baby-uitzet
 - 6.2. Kinderopvang/peuterspeelzaal
 - 6.3. Computer voor minima
 - 6.4. Reiskosten (omgangsregeling, bezoek gedetineerden en studerende kinderen)
 - 6.5. Rechtshulp, griffierechten en bewindvoering
 - 6.6. Premie ziektekosten/arbeidsongeschiktheidsverzekering
 - 6.7. Kosten boekhoudverslag (zelfstandigen)
 - 6.8. Begrafenis/crematiekosten
 - 6.9. Naturalisatie/verlengen verblijfsvergunning

1. ALGEMENE BEPALINGEN BIJ BIJZONDERE BIJSTANDSVERLENING

In het kader van de Participatiewet moeten regels met betrekking tot de verlening van de bijzondere bijstand worden vastgesteld door het dagelijks bestuur van de ISD Noordenkwartier (hierna: ISD). De notitie wordt periodiek herijkt en op onderdelen gewijzigd. Deze wijzigingen kunnen een gevolg zijn van wijzigingen in wet- en regelgeving, beleid en praktijkervaringen.

1.1. Het begrip bijzondere bijstand.

Bijzondere bijstand is de bijstand als bedoeld in art. 35 van de Participatiewet. In dit artikel is het volgende opgenomen:

Artikel 35 - Individuele en categoriale bijzondere bijstand

1. Onverminderd paragraaf 2.2, heeft de alleenstaande of het gezin recht op bijzondere bijstand voor zover de alleenstaande of het gezin niet beschikt over de middelen om te voorzien in de uit bijzondere omstandigheden voortvloeiende noodzakelijke kosten van het bestaan en deze kosten naar het oordeel van het college niet kunnen worden voldaan uit de bijstandsnorm, de individuele inkomensvoet, de individuele studietoelage, het vermogen en het inkomen voor zover dit meer bedraagt dan de bijstandsnorm, waarbij artikel 31, tweede lid, en artikel 34, tweede lid, niet van toepassing zijn. Het college bepaalt het begin en de duur van de periode waarover het vermogen en het inkomen in aanmerking wordt genomen.
2.
3. In afwijking van het eerste lid kan bijzondere bijstand ook aan een persoon worden verleend in de vorm van een collectieve aanvullende zorgverzekering of in de vorm van een tegemoetkoming in de kosten van de premie van een dergelijke verzekering zonder dat wordt nagegaan of ten aanzien van die persoon de kosten van die verzekering of die premie ook daadwerkelijk noodzakelijk zijn of gemaakt zijn.
4. Voor de toepassing van dit artikel wordt onder bijzondere bijstand niet verstaan individuele inkomensvoet als bedoeld in artikel 36 en individuele studietoelage als bedoeld in artikel 36b.
5.

ALGEMENE DRAAGKRACHTBEPALINGEN

1.2. Vaststellen van de in aanmerking te nemen draagkracht.

Draagkracht is het geheel of gedeeltelijk in aanmerking te nemen vermogen of inkomen, voor zover dat meer bedraagt dan het maximaal vrij te laten vermogen of de van toepassing zijnde bijstandsnorm. Op grond van art. 35 lid 1 Participatiewet dient de ISD regels vast te stellen met betrekking tot het in aanmerking te nemen vermogen en inkomen.

1.3 Draagkrachtjaar:

De draagkracht wordt per 'draagkrachtperiode' vastgesteld, d.w.z. over een periode van twaalf maanden gerekend vanaf de eerste dag van de maand waarin de aanvraag wordt ingediend c.q. de eerste dag van de maand waarin de kosten zijn gemaakt. Een nieuw draagkrachtjaar hoeft dus niet aan te sluiten op een vorig draagkrachtjaar.

Het meenemen van de draagkracht over een langere periode dan een jaar kan in voorkomende gevallen aan de orde zijn.

Wanneer binnen de vastgestelde periode een nieuwe aanvraag om in aanmerking te komen voor bijzondere bijstand wordt ingediend, blijft de reeds eerder vastgestelde draagkracht voor die periode gelden.

Het meenemen van de draagkracht over een langere periode dan een jaar zal in principe alleen voorkomen in geval van bijzondere bijstand voor duurzame gebruiksgoederen. Wanneer binnen de vastgestelde periode van een jaar een nieuwe bijstandsaanvraag wordt ingediend, blijft de reeds eerder vastgestelde draagkracht voor die periode gelden.

De draagkrachtcriteria gelden ook voor personen in een inrichting.

1.4. Het inkomen en de draagkrachtruimte:

Bij het beoordelen of bijzondere bijstand kan worden verleend moet eerst de draagkrachtruimte worden vastgesteld. Hieronder wordt verstaan het verschil tussen het in aanmerking te nemen inkomen van aanvrager en de voor betrokkene van toepassing zijnde bijstandsnorm (artikel 5 sub c Participatiewet).

1.5. Draagkracht bij bijzondere bijstand voor uitkeringsgerechtigden.

Voor personen die algemene bijstand op grond van de Participatiewet van de ISD ontvangen, wordt de draagkracht op nihil gesteld en de draagkrachtperiode voor onbepaalde tijd vastgesteld zolang de belanghebbende deze bijstand ontvangt.

SPECIFIEKE DRAAGKRACHTBEPALINGEN:

1.6. Draagkracht op grond van inkomen:

Wanneer er sprake is van noodzakelijke kosten, voortvloeiend uit bijzondere omstandigheden, wordt niet de volledige draagkrachtruimte uit het inkomen in aanmerking genomen.

Er worden, afhankelijk van de kosten waarin bijzondere bijstand wordt gevraagd, twee percentages gehanteerd:

a. 100% van het inkomen boven de van toepassing zijnde bijstandsnorm voor kosten die gerekend moeten worden tot de algemeen noodzakelijke kosten van het bestaan. Dit betreft de volgende kosten:

- woonkosten
- verwervingskosten voor zover deze niet worden vergoed vanuit Participatiegelden
- duurzame gebruiksgoederen
- geldlening.
- schulden.

Omdat deze kosten tot de algemene noodzakelijke kosten van het bestaan behoren, dient bijstandsverlening in laatstgenoemde kosten, het inkomen boven de relevante bijstandsnorm voor 100% te worden aangemerkt als draagkracht.

b. 35% van het inkomen boven de van toepassing zijnde bijstandsnorm voor kosten die niet tot de algemeen noodzakelijke kosten van het bestaan gerekend kunnen worden.

1.7. Draagkracht op grond van vermogen:

De ISD gaat hierbij uit van de regelgeving zoals vastgelegd in artikel 34 Participatiewet. Hierin is het volgende opgenomen:

Artikel 34 - Vermogen

1. Onder vermogen wordt verstaan:

- a. de waarde van de bezittingen waarover de alleenstaande of het gezin beschikt of redelijkerwijs kan beschikken, verminderd met de aanwezige schulden. De waarde van de bezittingen wordt vastgesteld op de waarde in het economische verkeer bij vrije oplevering;
- b. middelen die worden ontvangen in de periode waarover algemene bijstand is toegekend, voor zover deze geen inkomen betreffen als bedoeld in de artikelen 32 en 33.

2. Niet als vermogen wordt in aanmerking genomen:

- a. bezittingen in natura die naar hun aard en waarde algemeen gebruikelijk zijn dan wel, gelet op de omstandigheden van persoon en gezin, noodzakelijk zijn;
- b. het bij de aanvang van de bijstand aanwezige vermogen voor zover dit minder bedraagt dan de van toepassing zijnde vermogensgrens, genoemd in het derde lid;

- c. spaargelden opgebouwd tijdens de periode waarin bijstand wordt ontvangen;
 - d. het vermogen gebonden in de woning met bijbehorend erf, bedoeld in artikel 50, eerste lid, voor zover dit minder bedraagt dan € 49.400,00;
 - e. vergoedingen voor immateriële schade als bedoeld in artikel 31, tweede lid, onderdelen l en m;
 - f. de voorziening, bedoeld in artikel 31, tweede lid, onderdeel o.
3. De in het tweede lid, onderdeel b, bedoelde vermogensgrens is:
- a. voor een alleenstaande: € 5.850,00;
 - b. voor een alleenstaande ouder: € 11.700,00;
 - c. voor de gehuwden tezamen: € 11.700,00.
4. Het tweede lid is van overeenkomstige toepassing op bezittingen die worden verworven in de periode waarover algemene bijstand is toegekend en op middelen als bedoeld in het eerste lid, onderdeel b, met dien verstande dat de van toepassing zijnde vermogensgrens, bedoeld in het derde lid, daarbij wordt verminderd met het vermogen dat:
- a. bij aanvang van de bijstandsverlening niet in aanmerking is genomen op grond van het tweede lid, onderdeel b;
 - b. tijdens de bijstandsverlening niet in aanmerking is genomen op grond van dit lid.

Met betrekking tot de verlening bijzondere bijstand wordt 100% van het, op grond van artikel 34 Participatiewet, in aanmerking te nemen vermogen als draagkracht uit vermogen aangemerkt.

Waarde vervoermiddelen als vermogensbestanddeel:

De ISD gaat er van uit dat vervoermiddelen, zijnde één voertuig, als algemeen gebruikelijk worden gezien voor zover de waarde niet meer bedraagt dan € 5.000,00. Het meerdere wordt tot het (voor de bijstandverlening in aanmerking te nemen) vermogen gerekend. Wanneer het voertuig ouder is dan 10 jaar wordt deze in principe niet meer in aanmerking genomen voor de bepaling van de hoogte van het vermogen. Uitzonderingen hierop zijn mogelijk, bijvoorbeeld in geval van oldtimers (op grond van hun waarde).

Indien er meerdere vervoermiddelen zijn wordt de waarde van het tweede of daaropvolgende vervoermiddelen volledig bij het vermogen geteld. De waarde van een voertuig wordt bepaald aan de hand van objectieve gegevens.

1.8. Verrekening van de draagkracht bij periodieke bijzondere bijstand.

Bij de verlening van bijzondere bijstand wordt de draagkracht uit inkomen maandelijks verrekend met de te verlenen periodieke bijzondere bijstand.

INKOMENSBEPALINGEN:

1.9. Vaststelling van het jaarinkomen bij een regelmatig inkomen:

Hierbij wordt uitgegaan van de hoogte van de inkomsten over de laatste gebruikelijke betalingsperiode voorafgaand aan het tijdstip waarop de draagkrachtperiode aanvangt.

1.10. Vaststelling van het jaarinkomen bij een onregelmatig inkomen:

De draagkracht wordt vastgesteld aan de hand van de meest recente gegevens over een jaar. Dit kan een boekhoudrapport zijn.

1.11. Het in aanmerking te nemen inkomen.

Voor de vaststelling van het voor de draagkracht in aanmerking te nemen inkomen wordt uitgegaan van het middelenbegrip als bedoeld in artikel 31 en het inkomensbegrip van artikel 32 en 33 van de Participatiewet.

1.12. Vrijlating toeslagen.

Een eventueel toegekende individuele inkomens toeslag (artikel 36 Participatiewet) en individuele studietoeslag (artikel 36b Participatiewet) worden, in het kader van de verlening van bijzondere bijstand, voor het berekenen van de draagkracht buiten beschouwing gelaten.

OVERIGE BEPALINGEN

1.13. Moment van aanvragen bijzondere bijstand

Een aanvraag om bijzondere bijstand moet in het algemeen worden ingediend voor het moment waarop de kosten zijn gemaakt. Dit is nodig om te kunnen beoordelen of de gevraagde kosten noodzakelijk zijn in de zin van artikel 11 van de Participatiewet. De ISD hanteert het beleid dat een aanvraag nog kan worden ingediend tot en met 3 maanden, volgend op het kalenderjaar waarin deze kosten zijn gemaakt.

1.14 Verlening van bijzondere bijstand aan mensen met een eigen woning

In situaties dat er sprake is van een eigen woning en van overwaarde in de woning, hoger dan het op grond van artikel 34 lid 2 sub d Participatiewet maximaal vrij te laten bedrag, kiest de ISD in het kader van de verlening van bijzondere bijstand voor het volgende beleid:

- *het in voorkomende gevallen verlenen van bijzondere bijstand (om niet) indien en voor zover de bijzondere bijstand over een periode van een jaar (12 maanden), te rekenen vanaf de eerste dag waarover bijstand wordt verleend minder bedraagt dan de bijstandsnorm geldend voor gehuwden, als genoemd in artikel 21 onderdeel b Participatiewet;*
- *voor het overige wordt het in de woning gebonden vermogen beschouwd als in aanmerking te nemen vermogen.*

2. BIJZONDERE BIJSTAND VOOR MEDISCHE KOSTEN

2.1. Algemene bepalingen medische kosten en bijzondere bijstand.

In deze notitie wordt onder medische kosten in ieder geval verstaan: de medische kosten genoemd in dit hoofdstuk.

Collectieve zorgverzekering en maximering vergoeding (overige) medische kosten.

Medische kosten worden betaald door de zorgverzekeraar wanneer de vergoeding is opgenomen in het basispakket of de aanvullende verzekering. De vergoeding op grond van de basisverzekering is een voorliggende voorziening ten opzichte van de Participatiewet. Het behoort tot ieders verantwoordelijkheid om zich, waar nodig, aanvullend te verzekeren.

De ISD heeft, mede op grond van artikel 35 lid 3 Participatiewet, een collectieve zorgverzekering afgesloten met Menzis en Zilveren Kruis Achmea waarbij tevens sprake is van een extra gemeentepakket, zonder extra kosten voor deelnemers. Iedereen met een minimuminkomen (*110%, dan wel voor inwoners van de gemeente Leek 120%, van de toepasselijke bijstandsnorm*) en woonachtig in het werkgebied van de ISD, kan aan deze collectieve zorgverzekering deelnemen. De standaard dekking is uitgebreid met extra vergoedingen voor kosten zoals bijvoorbeeld brillen, fysiotherapie, de tandarts en eigen bijdragen op grond van de WMO. De verzekeraar geeft hierbij korting en de ISD betaalt een deel van de premie.

In het kader van de verlening van bijzondere bijstand in medische kosten verwacht de ISD van een ieder die een beroep wenst te doen op deze regeling, dat deze in ieder geval een aanvullende zorgverzekering en een aanvullende tandverzekering naar de laagste categorie heeft afgesloten. De voorwaarde van het afsluiten van een aanvullende tandverzekering naar de laagste categorie geldt niet voor dragers van een volledige gebitsprothese.

De ISD gaat er van uit dat een ieder met een dergelijke vorm van (aanvullende) zorgverzekering in zijn algemeenheid in de veelvoorkomende noodzakelijke medische kosten kan voldoen. Men zou dan veelal geen beroep meer hoeven te doen op bijzondere bijstand.

Voor een aantal, hierna in deze notitie te noemen, medische kosten gaat de ISD uit van maximale bedragen. Uiteraard wordt de vergoeding van de zorgverzekeraar in mindering gebracht op deze maximumbedragen. Er wordt daarnaast alleen bijzondere bijstand verleend wanneer de medische noodzaak vast staat voor kosten, hoger dan de gehanteerde maxima. Belanghebbende dient dit zelf aan te tonen.

Het individualiseringsbeginsel van artikel 18 Participatiewet blijft daarbij uiteraard te allen tijde van toepassing.

Niet aanvullend verzekerd zijn in verband met schuldsituatie.

In voorkomende gevallen, bijvoorbeeld bij premieachterstand kunnen verzekerden door hun zorgverzekeraar worden uitgesloten van de aanvullende verzekering. In die situaties kan toch bijzondere bijstand worden verleend als ware aanvrager verzekerd op basis van een minimale aanvullende verzekering, mits hij of zij kan aantonen dat er structureel gewerkt wordt aan de schuldsituatie. In dat geval moet er dus een traject zijn opgestart via een erkende schuldhulpverleningsinstantie. Dit is vaak het geval wanneer er sprake is van een WSNP of een minnelijke regeling. Ook kan er om een bewijsstuk van de zorgverzekeraar worden gevraagd.

Eerst naar zorgverzekeraar, pas daarna kan een aanvraag worden ingediend bij de ISD

Bij een aanvraag om bijzondere bijstand voor medische kosten dienen de kosten eerst te worden gedeclareerd bij de zorgverzekeraar. Een bewijs van het besluit van de zorgverzekeraar moet bij de aanvraag worden overgelegd.

2.2. Alternatieve geneeswijzen en alternatieve geneesmiddelen.

Algemeen

De kosten van alternatieve geneeswijzen komen in principe niet in aanmerking voor bijzondere bijstand.

Een uitzondering hierop vormt de eventuele eigen bijdrage in het kader van de aanvullende zorgverzekering. Wanneer vanuit de aanvullende verzekering geen vergoeding meer wordt gegeven omdat de maximumvergoeding of maximaal aantal behandelingen op jaarbasis is bereikt sluit de bijstandsverlening hier bij aan.

2.3. Brillen/contactlenzen.

Algemeen

In principe wordt de bijzondere bijstand voor één bril (= montuur en glazen) of set contactlenzen (per 2 kalenderjaren) vastgesteld op een maximumbedrag.

Hoogte vergoeding:

De vergoeding bedraagt maximaal € 200,00 per 2 kalenderjaren. De eventueel van de zorgverzekeraar ontvangen vergoeding wordt hierop in mindering gebracht. Dit geldt eveneens voor vergoedingen die niet daadwerkelijk worden ontvangen maar waar men redelijkerwijs wel over had kunnen beschikken.

De richtprijs voor een bril met bijzondere glazen, die hogere kosten met zich meebrengt bedraagt maximaal € 300,00 per 2 kalenderjaren. Dit alleen wanneer er sprake is van noodzakelijkheid.

Onder speciale glazen worden verstaan:

- kunststofglazen voor kinderen tot 12 jaar;
- brillenglazen met een sterkte groter dan (+/-) 4 sterkte plus cilinder bij elkaar opgeteld;
- bifocale of multifocale glazen;
- extra kosten in verband met een prisma.

2.4. Orthopedisch schoeisel, podotherapie, steunzolen, pedicure*

Algemeen

Een totaalbedrag van € 150,00 per jaar kan voor bovenbedoelde kosten vergoed worden, onder verrekening van de eventueel door de zorgverzekeraar verstrekte vergoeding.

M.b.t. kosten pedicure

De kosten van pedicure behoren tot de algemeen noodzakelijke kosten van het bestaan. Slechts wanneer er sprake is van een medische noodzaak kunnen de kosten voor bijzondere bijstand in aanmerking komen. De behandeling dient daarbij plaats te vinden door een geregistreerde pedicure.

Wanneer aanvrager 70 jaar en ouder is, of wanneer er sprake is van diabetes of reuma wordt er in alle gevallen vanuit gegaan dat er sprake is van noodzakelijkheid. Is de

aanvrager jonger dan 70 jaar dan dient de noodzaak te worden aangetoond, bijvoorbeeld middels een medische verklaring.

2.5. Kosten van geestelijke gezondheidszorg

Algemeen

De kosten van *geestelijke gezondheidszorg* komen in principe niet in aanmerking voor bijzondere bijstand.

De eventuele eigen bijdrage kan in principe voor bijzondere bijstandsverlening in aanmerking komen.

2.6. Kosten van tandheelkundige hulp

Algemeen

Via de basisverzekering en aanvullende tandverzekeringen worden vergoedingen verstrekt voor tandheelkundige hulp.

Hoogte van de bijstand

In de voor eigen rekening blijvende kosten kan per kalenderjaar maximaal € 350,00 aan bijzondere bijstand worden verstrekt.

De vergoeding geldt voor de kosten van *alle tandheelkundige hulp of zorg*. Al deze kosten kunnen voor bijzondere bijstand in aanmerking komen, maar alleen binnen het maximum bedrag.

2.7. Kosten van maaltijdvoorziening

Algemeen

De maaltijdvoorziening behoort tot de algemeen noodzakelijke kosten van het bestaan waardoor bijzondere bijstand in principe niet mogelijk is. Alleen bij een medische indicatie die door belanghebbende moet worden aangetoond kunnen de eventuele meerkosten worden vergoed. De ISD gaat er van uit dat vanaf 75 jaar de maaltijdvoorziening tot de bijzondere kosten behoort waarvoor bijzondere bijstand mogelijk is

Hoogte bijstand

Uitgangspunt voor de kosten van een warme maaltijd is de NIBUD-lijst. De meerkosten boven een 'normale' maaltijd komen voor bijzondere bijstand in aanmerking.

3. TOESLAGEN VOOR LEVENSONDERHOUD.

3.1. Toeslag voor jongeren van 18 tot 21 jaar

Algemeen

Personen van 18 tot 21 jaar die niet in een inrichting verblijven, kunnen recht hebben op algemene bijstand. Aangezien deze jongeren geacht worden een beroep te kunnen doen op hun ouders zijn de normen algemene bijstand voor personen van 18 tot 21 jaar afgestemd op de niveaus van de Algemene Kinderbijslagwet.

Onderhoudsplicht ouders

Personen van 18 tot 21 jaar voor wie de (lage) norm onvoldoende is om in de noodzakelijke kosten van het bestaan te kunnen voorzien, zullen een beroep moeten doen op hun ouders. Ten aanzien van kinderen van 18 tot 21 jaar zijn ouders verplicht te voorzien in de kosten van levensonderhoud en studie (artikel 1:395a Burgerlijk Wetboek, hierna: BW). De hoogte van de bijstand is op deze onderhoudsplicht afgestemd.

Er kan echter niet zonder meer van worden uitgegaan dat de jongeren altijd voor hun bestaanskosten volledig een beroep op de ouders kunnen doen. Voor zover dit beroep niet mogelijk is, wordt voorzien in een recht op bijzondere bijstand (artikel 12 Participatiewet).

De klantmanager neemt van tevoren contact op met de ouders omtrent hun onderhoudsplicht. Als zij daar aan willen en kunnen voldoen is er geen reden voor de verlening van bijzondere bijstand.

Recht op bijzondere bijstand

Onder bepaalde voorwaarden kan op grond van artikel 12 Participatiewet bijzondere bijstand worden verleend voor:

1. de kosten van levensonderhoud voor zover de lage norm voor personen van 18 tot 21 jaar daarin niet voorziet (= ter aanvulling van en met hetzelfde doel als de algemene bijstand);
2. bijzondere kosten (= de normale bijzondere bijstand).

Artikel 12 Participatiewet verwijst naar "een persoon van 18, 19 of 20 jaar" en is daarmee van toepassing op:

- alleenstaanden van 18 tot 21 jaar;
- alleenstaande ouders van 18 tot 21 jaar;
- gehuwden van wie één of beide partners 18 tot 21 jaar zijn.

De voorwaarden van artikel 12 Participatiewet

De voorwaarden voor verlening van bijzondere bijstand aan personen van 18 tot 21 jaar zijn opgenomen in artikel 12 Participatiewet. Verlening van bijzondere bijstand is mogelijk wanneer de noodzakelijke kosten van het bestaan van de jongere uitgaan boven de bijstandsnorm en hij voor deze kosten geen beroep kan doen op zijn ouders, omdat:

1. de middelen van de ouders daartoe niet toereikend zijn; of
2. hij redelijkerwijs zijn onderhoudsrecht jegens zijn ouders niet te gelde kan maken. Hierbij moet gedacht worden aan ouders die onvindbaar of niet bereikbaar zijn of aan de situatie

waarin de relatie tussen ouders en kind ernstig verstoord is.

Voorbeelden waarin toepassing kan worden gegeven aan artikel 12 Participatiewet zijn:

- de ouders van belanghebbende bevinden zich in het (verre) buitenland en zijn daar onbereikbaar;
- de ouders van belanghebbende zijn overleden;
- de relatie tussen belanghebbende en zijn ouders is ernstig verstoord.

Bovenstaande lijst met voorbeelden is niet limitatief. Er zijn dus ook nog andere situaties denkbaar waarin toepassing van artikel 12 Participatiewet aan de orde kan zijn.

Hoogte bijzondere bijstand

Bijzondere bijstand voor levensonderhoud

De verstrekking van aanvullende bijzondere bijstand aan jongeren van 18 tot 21 jaar leidt ertoe dat de jongere twee uitkeringen krijgt: de algemene bijstand en een aanvullend deel bijzondere bijstand. In totaal maximaal tot de norm geldend voor mensen van 21 jaar of ouder, doch maximaal de pensioengerechtigde leeftijd (artikel 21 Participatiewet).

Plicht tot individualisering

Omdat het hier verlening van bijzondere bijstand betreft, zal de uiteindelijke hoogte van de bijstand afgestemd moeten worden op de individuele omstandigheden. De ISD zal altijd onderzoek moeten doen naar de hoogte van de noodzakelijke kosten van het bestaan

Onderhoudsbijdrage / alimentatie

De eventueel ontvangen onderhoudsbijdrage of alimentatie van de ouder(s) wordt in mindering gebracht op de bijzondere bijstand die het college op grond van artikel 12 Participatiewet aan jongeren van 18 tot 21 jaar verstrekt.

Verhaalsmogelijkheid

Wanneer met toepassing van artikel 12 Participatiewet bijzondere bijstand wordt verleend aan een persoon van 18 tot 21 jaar dan kan de ISD deze bijstand tot de grens van de onderhoudsplicht van artikel 395 onderdeel a van Boek 1 BW verhalen op de onderhoudsplichtige ouders, met toepassing van artikel 62 onderdeel c Participatiewet. Dit zal vooral een rol spelen in situaties waarin beroep op de ouders niet mogelijk is vanwege een ernstig verstoorde relatie.

3.2. Toeslagen voor jongeren 18 tot 21 jaar in een inrichting.

Jongeren van 18 tot 21 jaar die in een inrichting verblijven hebben geen recht op algemene bijstand voor verblijf in een inrichting (artikel 13 lid 2 sub a Participatiewet). Eventuele bijstand zal worden verstrekt in de vorm van bijzondere bijstand naar de normen van artikel 23 Participatiewet.

3.3. Overbruggingsuitkeringen

Algemeen (artikel 18 en 35 van de Participatiewet)

Er wordt een overbruggingsuitkering verstrekt wanneer er sprake is van een onvoorzienbare en ernstige terugval in het inkomen. In het algemeen worden ‘normale’ overgangen van loon naar uitkering en van uitkering naar uitkering niet als een zodanige terugval aangemerkt. Wanneer belanghebbende bij aanvang van de uitkering over onvoldoende middelen beschikt om de eerste maand in eigen levensonderhoud te voorzien, kan een overbruggingsuitkering worden verstrekt. Dit doet zich voornamelijk voor bij mensen uit een voormalig asielzoekerscentrum en mensen die vanuit een inrichting naar zelfstandige huisvesting gaan.

Hoogte bijstand

Deze overbruggingsuitkering is de maandnorm exclusief vakantietoeslag en minus alle middelen en reeds betaalde lasten.

Indien belanghebbende op korte termijn mogelijk over voldoende middelen kan beschikken om over de betreffende periode in de noodzakelijke kosten van het bestaan te voorzien, wordt de overbruggingsuitkering verleend in de vorm van een geldlening op grond van artikel 48, tweede lid, van de Participatiewet.

4. WOONKOSTEN

4.1 Woonkosten.

Algemeen.

Woonkosten behoren tot de algemeen noodzakelijke kosten van het bestaan. Uitgangspunt is dat het inkomen voorziet in de woonkosten.

4.2 Woonkosten huurwoning

Algemeen

De ISD gaat er van uit dat er een beroep wordt gedaan op de huurtoeslag.

Ondanks de Wet op de Huurtoeslag kan het voorkomen dat vanuit de bijzondere bijstand een bijdrage in de woonkosten moet worden verstrekt. Onder andere bij:

- Huur hoger dan de huurtoeslaggrens
- Huur beslaat niet de volledige maand maar een gebroken periode, dan kan recht bestaan op woonkostentoeslag over die gebroken periode

Te hoge huur

Wanneer de huur van een woning hoger is dan de maximale huur voor huurtoeslag, bestaat er geen recht op huurtoeslag. In dat geval kan zolang als noodzakelijk maar maximaal voor de duur van één jaar een woonkostentoeslag worden verstrekt. Verplicht daarbij is dat men actief en aantoonbaar bezig is woonruimte te verkrijgen die past bij de inkomensituatie. Hierbij kan onder meer worden gedacht aan inschrijving bij diverse woningstichtingen, particuliere markt etc.

Aan woonkostentoeslag wordt maximaal verstrekt een bedrag gelijk aan de maximum huurtoeslag vermeerderd met 100% van de resterende huur boven de huurtoeslaggrens.

4.3 Woonkosten eigen woning

Algemeen

Bewoners van een eigen woning kunnen ook in aanmerking komen voor een woonkostentoeslag. Daarmee wordt bereikt dat zij, nu er voor deze categorie geen recht bestaat op huurtoeslag, hetzelfde deel van hun inkomen aan woonkosten voldoen als huurders.

Woonkostentoeslag

Hierbij wordt de berekening gehanteerd van de Nibud, in 2015 is dat € 1,36 per € 1000,00 WOZ-waarde. Daarbij wordt de voor eigen rekening blijvende hypotheekrente opgeteld.

De berekeningswijze van de woonkostentoeslag is gelijk aan die bij huurwoningen. Zie hiervoor de vorige paragraaf.

Te hoge woonkosten

Bij te hoge woonkosten, boven de maximum huurgrens, wordt aan woonkostentoeslag maximaal verstrekt een bedrag gelijk aan de maximum huurtoeslag vermeerderd met 100% van de resterende kosten boven de maximum huurtoeslag.

Termijn woonkostentoeslag bij te hoge woonkosten

De woonkostentoeslag wordt bij te hoge woonkosten zolang als noodzakelijk, maar in principe maximaal voor de duur van één jaar, verstrekt. Voorwaarde daarbij is dat men

vanaf het begin omziet naar goedkopere huisvesting waarvan de kosten minder bedragen dan de huurtoeslaggrens.

Verlenging van de woonkostentoeslag is slechts mogelijk, indien de betrokkene aan kan tonen dat hij in redelijkheid geen goedkopere woonruimte heeft kunnen verkrijgen of wanneer één van de onderstaande situaties zich voordoet:

- de woning is voor betrokkene aangepast via de WMO of een andere regeling van de overheid;
- de medische noodzaak is vastgesteld middels een deskundigenrapport.

4.4 Doorbetaling vaste lasten

Algemeen

De kosten van het aanhouden van een woning bij tijdelijk verblijf in een inrichting kunnen bijzondere noodzakelijke kosten van het bestaan opleveren. Onder voorwaarden kan voor deze kosten bijstand worden verleend.

Woonkosten

Onder woonkosten worden in deze paragraaf verstaan:

- Huur/hypotheekrente (netto, geen aflossing)
- energielasten (gas, water en licht).

Afhankelijk van de individuele omstandigheden komen verder de overige woonlasten in aanmerking die noodzakelijkerwijs moeten worden gemaakt om de woning aan te houden.

Opname in inrichting

Gedurende een opname in een inrichting kan het noodzakelijk zijn dat de aanvrager de woonruimte aanhoudt. Bijzondere bijstand voor de doorbetaling van de vaste lasten van de woning is mogelijk. Voorwaarde is dat de opname in de inrichting tijdelijk van aard is en dat de belanghebbende voornemens is na de opname terug te keren naar de woning waarvoor bijzondere bijstand wordt verleend. Dit gelet op de huidige domiciliebepalingen ingevolge de Participatiewet. Zodra duidelijk is dat terugkeer naar de woning niet mogelijk is wordt de bijzondere bijstand stop gezet.

Wijziging bijstandsnorm bij vrijwillige opname in inrichting:

Indien de belanghebbende op het moment van opname in de inrichting reeds een uitkering ontvangt op grond van de Participatiewet, wordt in het algemeen de oorspronkelijk vastgestelde bijstandsnorm gehandhaafd tot en met de laatste dag van de tweede maand volgend op die waarin de opname in de inrichting plaatsvond.

De bijstand volgend op deze twee maanden wordt als volgt vastgesteld:

1. de van toepassing zijnde zak- en kleedgeldnorm ingevolge artikel 23 van de Participatiewet wordt uitbetaald in de vorm van *algemene* bijstand.
2. bijzondere bijstand wordt verstrekt voor de door betrokkene zelf te betalen noodzakelijke vaste lasten.

Wijziging bijstandsnorm bij gedwongen opname in inrichting:

Hierbij wordt geen onderscheid gemaakt tussen het wel of niet ontvangen van een Participatiewet-uitkering. In alle gevallen wordt de te verstrekken bijstand verstrekt in de vorm van bijzondere bijstand.

Duur van de bijstandsverlening

Bijstandsverlening is in beginsel mogelijk indien de opnameperiode niet langer is dan één jaar. Staat vooraf vast dat de opname langer dan één jaar zal gaan duren, dan kan eventueel bijstand worden verleend in de periode van huuropzegging. Bij een eigen woning voor de

termijn van verkoop met een maximum van een jaar. In de toekenningsbeschikking dient nadrukkelijk de periode te worden vermeld waarover bijstandsverlening zal plaatsvinden.

5. DUURZAME GEBRUIKSGOEDEREN / INRICHTINGSKOSTEN

5.1. Inrichtingskosten (duurzame gebruiksgoederen)

Algemeen

De kosten van woninginrichting worden tot de periodiek, dan wel incidenteel, voorkomende algemeen noodzakelijke kosten van het bestaan gerekend. Deze kosten dienen dan ook in beginsel te worden bestreden uit het inkomen, hetzij door middel van reservering vooraf, hetzij door middel van gespreide betaling achteraf. Afzonderlijke bijstandsverlening is niet mogelijk, tenzij de kosten noodzakelijk zijn als gevolg van bijzondere omstandigheden in het individuele geval, die ertoe leiden dat de kosten niet uit (het inkomen ter hoogte van) de algemene bijstand en de aanwezige draagkracht kunnen worden voldaan.

Verwijzing GKB / voorliggende voorziening

Wanneer bijstand wordt gevraagd voor duurzame gebruiksgoederen en aan de bovengenoemde voorwaarden wordt voldaan zal eerst doorverwijzing naar de Gemeentelijke Kredietbank (GKB) voor een lening moeten plaatsvinden. Hierbij kan verlening van bijzondere bijstand in de vorm van borgtocht, als genoemd in artikel 51 Participatiewet, aan de orde zijn.

Geldlening ISD

Vervolgens is bijstand in de vorm van een renteloze geldlening voor noodzakelijke duurzame gebruiksgoederen slechts mogelijk ingeval de GKB niet in een lening voorziet. Dit moet blijken uit een brief van de GKB waarin de reden van de afwijzing staat vermeld. Deze bijstand kan worden verstrekt in de vorm van een geldlening of borgtocht. In uitzonderingssituaties kan de bijstand om niet worden verstrekt.

Hoogte bijstand

Voor de maximale hoogte van de noodzakelijke kosten van de aanschaf van duurzame gebruiksgoederen wordt voor de volledige kosten van woninginrichting uitgegaan van de eigen normen. Met de in deze normen genoemde bedragen wordt men geacht een woning, met de noodzakelijke geachte duurzame gebruiksgoederen, te kunnen inrichten.

Gehanteerde normen (2015):

Kamerbewoner	€ 1.866,41
Eenpersoonshuishouden	€ 3.732,78
Tweepersoonshuishouden	€ 5.083,31
Driepersoonshuishouden	€ 5.739,63
Voor iedere persoon meer	€ 656,32

(deze bedragen worden jaarlijks aangepast aan de hand van het indexeringspercentage van Schulincq, zie prijzenboekje ISD)

Looptijd geldlening

De looptijd van de geldlening is maximaal 36 maanden. Na 36 termijnbetalingen waarbij regelmatig en volledig aan de verplichtingen is voldaan is het totaalbedrag van de lening in principe volledig afgelost.

Termijnbetalingen (aflossing en eventueel rente)

De verschuldigde termijnbetalingen bestaan uit aflossing (de verstrekte lening gedeeld door de looptijd in maanden) en de eventueel verschuldigde rente.

Bijzondere bijstand in termijnverplichtingen

De hoogte van de termijnbetalingen wordt door personen met een inkomen ter hoogte van de bijstandsnorm (ongeacht de samenstelling van dit inkomen) vastgesteld op ten minste 6% van de som van de toepassing zijnde bijstandsnorm (afgerond).

Er bestaat recht op bijzondere bijstand in de kosten van de periodiek verschuldigde termijnbetalingen voor zover de te betalen bedragen het bovengenoemde percentage van 6% overtreffen.

5.2. Witgoedregeling

Algemeen:

Huishoudens met langer dan 3 jaar een inkomen op bijstandsniveau vormen vaak een financieel kwetsbare groep. Derhalve is besloten om aan deze groep in bepaalde kosten tegemoet te komen. Huishoudens die gedurende een periode van 3 jaar (36 maanden) of meer een inkomen op bijstandsniveau hebben gehad kunnen onder voorwaarden in aanmerking komen voor bijzondere bijstand om niet voor de vervanging van de wasmachine, koelkast, of gasfornuis.

Algemene voorwaarden:

Naast het 3 jaar-criterium gelden de volgende voorwaarden:

- de aanvraag dient vooraf te worden ingediend onder overlegging van een prijsopgave;
- er dient geen sprake te zijn van een eerste aanschaf van het goed maar vervanging in verband met een defect;
- de aanschaf van het goed dient noodzakelijk te zijn. Zo dient reparatie van het te vervangen goed niet meer mogelijk zijn (verklaring reparateur). Wanneer het apparaat aantoonbaar ouder is dan de gemiddelde levensduur (8 jaar) dan wordt deze verklaring niet gevraagd.
- er dient ook daadwerkelijk sprake te zijn van aanschaf;
- voor een apparaat kan slechts 1 x per 8 jaar bijzondere bijstand op grond van deze regeling om niet worden verstrekt (gemiddelde levensduur).

Hoogte van de bijstand.

Voor vaststelling van de hoogte van de bijstand dient aangesloten te worden bij de Nibud-prijzenlijst, voor de koelkast met vriesvak en gasfornuis (4-pits) met gasoven.

5.3 Verhuiskosten

Algemeen

De kosten van een verhuizing behoren in beginsel tot de incidenteel voorkomende algemeen noodzakelijke kosten van het bestaan waarvoor geen bijstand wordt verstrekt. Men wordt geacht voor dergelijke kosten te reserveren dan wel een betalingsregeling te treffen. Wanneer er sprake is van bijzondere omstandigheden waaruit de noodzakelijke kosten voortvloeien, kan bijzondere bijstand worden verleend. Het niet kunnen reserveren vanwege schulden levert op zich geen bijzondere omstandigheid op.

Noodzakelijke kosten van verhuizing die voortvloeien uit bijzondere omstandigheden.

Indien er sprake is van noodzakelijke kosten die voortvloeien uit bijzondere omstandigheden en er onvoldoende reserveringsmogelijkheden zijn (geweest), dan kan bijzondere bijstand in de verhuiskosten worden verstrekt. Hierbij kan gedacht worden aan niet-voorzienbare verhuizingen.

Voorliggende voorzieningen

Met betrekking tot medisch geïndiceerde verhuizingen geldt de WMO als voorliggende voorziening. Ook bij twijfel dient beoordeeld te worden of de WMO van toepassing is.

6. OVERIGE KOSTEN

6.1 Kosten van een babyuitzet

Algemeen

De kosten van een babyuitzet worden tot de incidenteel voorkomende algemeen noodzakelijke kosten van het bestaan gerekend, die men geacht wordt uit het eigen inkomen te voldoen door middel van reservering vooraf dan wel achteraf (lening). Bijstandsverlening in deze kosten is daarom in beginsel niet mogelijk.

Bijzondere omstandigheden (artikel 35 van de Participatiewet)

Op grond van artikel 35 Participatiewet kan bijzondere bijstand worden verstrekt als de noodzakelijke kosten voortvloeien uit bijzondere omstandigheden. In principe wordt dit éénmalig verstrekt.

Vorm bijstand

De babyuitzet behoort tot de duurzame gebruiksgoederen en daarom wordt de bijzondere bijstand in beginsel in de vorm van borgstelling of als geldlening verstrekt. Wanneer de individuele omstandigheden daartoe aanleiding geven, wordt de bijstand om niet verleend.

Hoogte bijstand

De totale vergoeding is vastgesteld op het maximale bedrag richtprijzen voor babyartikelen en is te vinden in het NIBUD Handboek. Er wordt uitgegaan van de totale norm voor het basispakket aangevuld met een bedrag van € 100,00. Met dit totaalbedrag wordt men geacht alle noodzakelijke goederen te kunnen aanschaffen.

6.2. Kinderopvang

Kosten kinderopvang op sociale/medische gronden

Kosten van kinderopvang die noodzakelijk worden geacht op medische en/of sociale gronden kunnen in aanmerking komen voor bijzondere bijstand. Dit zijn kosten die voortvloeien uit bijzondere omstandigheden. Dit kan aan de orde zijn als de partner niet de dagelijkse zorg op zich kan nemen en de situatie niet op een andere manier kan worden opgelost. Dit zijn zeer uitzonderlijke situaties die moeten worden aangetoond door recente deskundigenrapportages.

Hoogte en duur

Voor de hoogte en duur van de kinderopvang wordt aangesloten bij de regels van de Belastingdienst. Tevens wordt aansluiting gezocht bij de beleidsregels aanvullende vergoeding kosten kinderopvang 2014 ISD Noordenkwartier.

Draagkrachtpercentage:

Bij de draagkrachtberekening is het uitgangspunt dat aanvrager niet nadeliger uit is dan wanneer in een vergelijkbare situatie wel recht zou hebben bestaan op een tegemoetkoming op grond van de Belastingdienst en de aanvullende beleidsregels van de ISD.

6.3 Computer voor minima met kinderen

Algemeen:

Scholen gaan er in de praktijk vanuit dat hun leerlingen thuis de beschikking hebben over een computer voor bijvoorbeeld het uitwerken van opdrachten. Soms zijn ouders om

financiële redenen niet in staat een computer te kopen. Om deze groep tegemoet te komen is er de zogenaamde pc-regeling.

Voorwaarden:

Doelgroep:

Minima met kinderen die in groep 8 van het basisonderwijs of het eerste jaar van het voortgezet onderwijs zitten.

Inkomen:

Het inkomen van de ouders mag niet hoger zijn dan 110% van de van toepassing zijnde bijstandsnorm.

Vermogen:

Van toepassing is de vermogensgrens als vermeld in art. 34 Participatiewet.

Hoogte van de bijstand:

De vergoeding bedraagt maximaal de bedragen geldend voor een computer en voor een printer, conform de Nibudnormen.

Overige voorwaarde:

Men mag niet reeds in het bezit zijn van een computer.

6.4 Reiskosten

Algemeen

De kosten deelname maatschappelijke verkeer behoren tot de algemeen noodzakelijke kosten van het bestaan, waar een betrokkene in beginsel zelf in dient te voorzien. Als gevolg van bijzondere omstandigheden kan het voorkomen dat deze kosten als bijzonder noodzakelijk moeten worden bestempeld en in principe voor bijzondere bijstand in aanmerking komen.

Reiskosten voor zover de reisafstand niet meer bedraagt dan 10 kilometer enkele reis worden niet vergoed.

(1) Reiskosten (medisch)

Voorliggende voorzieningen

- vervoersvoorzieningen (WMO);
- AWBZ/ZVW/zorgverzekeraar

Reiskosten in verband met geneeskundige behandeling

De reiskosten komen in principe in aanmerking voor bijzondere bijstand minus de vergoeding van de zorgverzekeraar.

Reiskosten in verband met ziekenbezoek

Reiskosten ten behoeve van bezoek aan een gezinslid die in het ziekenhuis dan wel andere verpleeginrichting verblijft komen in principe voor bijzondere bijstand in aanmerking.

Er wordt uitgegaan van het aantal bezoeken dat door de belanghebbende wordt aangegeven met een maximum van 1 bezoek per dag.

(2) Reiskosten bezoek gedetineerden

Voor deze kosten gemaakt door gezinsleden kan bijzondere bijstand worden verleend voor de tot het gezin behorende familieleden (bijvoorbeeld partner, kind en ouders die hetzelfde hoofdverblijf hebben).

Frequentie:

Er wordt uitgegaan van twee bezoeken per maand van naaste familieleden (partner, kind en ouders).

Hoogte vergoeding:

De vergoeding wordt gebaseerd op de hoogte van het bedrag dat de belastingdienst hanteert bij gebruik eigen auto of de kosten van openbaar vervoer.

Eventuele parkeerkosten komen (daarnaast) niet voor vergoeding in aanmerking.

(3) Reiskosten studerende kinderen (MBO) jonger dan 18 jaar.**Hoogte vergoeding:**

Reiskosten in verband met studie: Maximaal 50 % van de kosten van het openbaar vervoer kunnen worden vergoed.

Voorliggende voorziening:

De Stichting Provinciaal Studiefonds verstrekt bijdragen in de schoolkosten, studiekosten en reiskosten aan inwoners van de provincie Groningen.

Meer informatie op: <http://www.provinciegroningen.nl/loket/subsidies/wonen-en-welzijn/studiefonds/>.

6.5 Kosten rechtshulp, griffierechten en bewindvoering**Algemeen**

De eigen bijdrage in de kosten van rechtsbijstand en de bijkomende griffierechten etc. worden tot de bijzondere noodzakelijke kosten van het bestaan gerekend. Bijstandsverlening is mogelijk. Kosten die samenhangen met een veroordeling van de bijstandsaanvrager in de proceskosten van de tegenpartij, komen niet voor bijstandsverlening in aanmerking.

Als op grond van een toevoeging door de Raad voor Rechtsbijstand rechtshulp is verleend, kan de noodzaak voor het verlenen van rechtshulp worden aangenomen. Dit heeft tot gevolg dat voor de eigen bijdrage in de kosten van rechtshulp en de bijkomende griffierechten etc. bijstand kan worden verleend, zowel in bezwaar- als beroepsprocedures.

Wanneer de aanvrager niet in aanmerking komt voor een toevoeging moet de ISD zelf een afweging maken over de noodzaak van de kosten.

Voorliggende voorziening

Rechtsbijstandsverzekering.

Bewindvoering (Beschermingsbewind)

De bewindvoerder/GKB zal voor de werkzaamheden een vergoeding in rekening brengen. Voor het vaststellen van de vergoeding is de bewindvoerder gebonden aan landelijk vastgestelde tarieven van het LOK.

Salaris bewindvoerder

Een bewindvoerder heeft alleen recht op een beloning als de kantonrechter aangeeft dat de beloning anders wordt geregeld dan in artikel 1:447 lid 1 BW. Bijzondere bijstand kan alleen worden toegekend als de desbetreffende machtiging van de rechter wordt overlegd bij de stukken dan wel dat in de uitspraak tot onder bewind de normen van het LOK worden genoemd. Ook een goedkeuring van de door de bewindvoerder gehanteerde

tarieven ten aanzien van alle cliënten van een bewindvoerder moet worden beschouwd als de kosten anders vaststellen als bedoeld in artikel 1:447 lid 1 BW (zie CRvB 09-11-2010, nr. 08/6936 WWB en CRvB 09-11-2010, nr. 08/7030 WWB).

Het stempelen, voor akkoord tekenen en retourneren van een nota met betrekking tot de kosten van beschermingsbewind door een griffier van het kantongerecht, moet eveneens worden aangemerkt als het anders regelen van de beloning zoals bedoeld in artikel 1:447 lid 1 BW (zie CRvB 02-08-2011, nr. 09/4327 WWB).

Overige kosten

Voor de intakekosten en de overig aantoonbaar concrete kosten kan bijzondere bijstand worden verstrekt mits aan alle voorwaarden is voldaan.

6.6 Premie arbeidsongeschiktheidsverzekering.

Algemeen

Het kan noodzakelijk zijn om een zelfstandige gedurende de uitkeringsperiode een arbeidsongeschiktheidsverzekering te laten aanhouden. Dit mede om te voorkomen dat deze na beëindiging van de uitkering wordt geconfronteerd met acceptatieproblemen of aanmerkelijk ongunstige voorwaarden.

Kosten verzekering

De kosten die een zelfstandige moet maken voor een verzekering tegen de gevolgen van arbeidsongeschiktheid zijn aan te merken als bijzonder noodzakelijke kosten en kunnen daarom voor bijstandsverlening in aanmerking komen.

6.7 Kosten boekhoudverslag zelfstandigen

Algemeen

Als onderdeel van de het Bijstandsbesluit Zelfstandigen (BBZ) dient bij aanvragen en bij heronderzoeken door aanvragers een boekhoudverslag te worden ingediend. In voorkomende gevallen kan voor de kosten van een boekhoudverslag bijzondere bijstand worden verstrekt. Uit signalen van uitvoerders blijkt dat sommige zelfstandigen vanwege liquiditeitsproblemen niet in staat zijn een boekhouder te betalen. Hierdoor kan er niet worden voldaan aan de verplichting een boekhoudverslag te overleggen. In die gevallen is de ISD dan genoodzaakt om de verstrekte uitkering op grond van het BBZ ambtshalve om te zetten in een rentedragende lening. Immers, aangezien het inkomen niet definitief kan worden omgezet, rest er geen andere mogelijkheid dan op deze wijze te werk te gaan. Om dit probleem op te vangen kan voor de kosten van een boekhoudverslag bijzondere bijstand worden verstrekt.

Doelgroep

Zie artikel 2 BBZ.

Hoogte

De kosten van het opstellen van een boekhoudverslag bedragen ongeveer € 600,00 (richtprijs).

Vorm

De bijzondere bijstand in deze kosten wordt in eerste instantie in de vorm van leenbijstand verstrekt. Wanneer blijkt dat het inkomen inderdaad minimaal is geweest dan kan de bijstand worden omgezet in bijstand om niet, hetgeen inhoudt dat de kosten niet terugbetaald hoeven te worden. Blijkt achteraf, dat na vaststelling van het inkomen er toch

draagkracht is dan kan de verstrekte bijstand geheel of gedeeltelijk worden teruggevorderd. Uiteraard zal in voorkomende gevallen de noodzaak worden beoordeeld.

6.8 Begrafenis- of crematiekosten

Algemeen

De noodzakelijk te achten kosten van begrafenis of crematie behoren voor de overledene tot de algemeen noodzakelijke kosten van het bestaan. De kosten dienen bestreden te worden uit de voorliggende voorzieningen. Wanneer deze kosten hieruit niet bestreden kunnen worden, komen deze kosten voor rekening van degene die opdracht geeft tot begrafenis/crematie.

Voorliggende voorzieningen

Uitvaartverzekering, nalatenschap, overlijdensuitkering, Wet op de lijkbezorging.

Standaardkosten

De kosten van een standaardbegrafenis of crematie dienen sober te zijn. Voor een indicatie kan worden aangesloten bij de prijzengids van het Nibud.

Bijstand aan de nabestaanden

Uit de nalatenschap dienen de erfgenamen de schulden, waaronder de kosten van de uitvaart, te voldoen. Als de erfgenamen dit niet uit de nalatenschap kunnen betalen dient men zelf voor die kosten op te komen. Er kan dan eventueel een beroep worden gedaan op de bijzondere bijstand indien men aan de voorwaarden voldoet. Hierbij zal dus worden gekeken naar draagkracht, vermogen etc.

Wet op de lijkbezorging

Wanneer er geen nabestaanden zijn of wanneer deze weigeren de begrafenis of crematie te verzorgen, dan is op grond van de Wet op de lijkbezorging de gemeente verplicht te zorgen voor de lijkbezorging. Deze wet wordt uitgevoerd door de afdelingen Burgerzaken.

Als de Wet op de lijkbezorging reeds is toegepast, dan is bijstand voor deze kosten niet meer mogelijk. Er is dan reeds in de kosten voorzien.

6.9 Naturalisatie/verlengen verblijfsvergunning.

Algemeen:

Voor legeskosten wordt in principe geen bijzondere bijstand verleend aangezien het hier gaat om kosten die behoren tot de algemeen noodzakelijke kosten van het bestaan. Alleen in geval van bijzondere omstandigheden kan bijstand worden verleend. Hieronder staat dit verder uitgewerkt.

Geen bijzondere bijstand:

- Wanneer voor het eerst een verblijfsvergunning wordt aangevraagd.
- Wanneer het gaat om kosten verbonden aan naturalisatie. Het maken van deze kosten is een vrijwillige keuze.

Wel bijzondere bijstand in geval van bijzondere omstandigheden voor:

- Kosten van verlenging verblijfsvergunning van een bijstandsgerechtigde.
- Eerste aanvraag van kinderen van de bijstandsgerechtigde (bijvoorbeeld bij gezinshereniging).

- Overige individuele omstandigheden.

Wanneer bijzondere bijstand wordt verstrekt dan worden daar de voor een Nederlands identiteitsbewijs geldende kosten op in mindering gebracht. Die kosten worden namelijk door iedere Nederlander gemaakt.

Werkinstructies (intern) in verband met de uitvoering van beleid bijzondere bijstand

Recht op bijzondere bijstand 18-21 jarigen (artikel 12 Participatiewet)

Wanneer een of meer ouders wél aan hun onderhoudsplicht (kunnen) voldoen, doordat bijvoorbeeld alimentatie wordt betaald, geen bijzondere bijstand op grond van [artikel 12 Participatiewet](#) kan worden verstrekt. De alimentatie mag in dat geval niet worden gekort op de algemene bijstand. Korting kan wel plaatsvinden voor zover de algemene bijstand vermeerderd met de ontvangen bijdrage in de kosten van het levensonderhoud meer bedraagt dan de norm zoals die zou gelden als de jongmeerderjarige 21 jaar of ouder zou zijn (zie ook artikel 31 lid 2 onderdeel v Participatiewet)

Voordat verlening van bijzondere bijstand aan jongeren plaatsvindt, zal dus altijd getoetst moeten worden aan de bepalingen van [artikel 12 Participatiewet](#). Daarbij moet vooral niet de eis uit het oog verloren worden dat de noodzakelijke kosten van het bestaan moeten uitgaan boven de bijstandsnorm.

Onderzoeksplicht

Bij de beoordeling van een aanvraag om bijzondere bijstand voor de noodzakelijke bestaanskosten voor een jongere van 18 tot 21 jaar, rust op de ISD de plicht om zich een zo goed mogelijk beeld te vormen over de hoogte van de noodzakelijke bestaanskosten van de aanvrager. Daarbij zullen zij onder andere in aanmerking kunnen nemen of voor de aanvrager zelfstandige huisvesting wel of niet noodzakelijk is. Er is dus een gericht onderzoek naar alle van belang zijnde omstandigheden van de aanvrager nodig

Noodzakelijkheid zelfstandige huisvesting

De vraag of er sprake is van een noodzaak tot zelfstandige huisvesting vergt een individuele beoordeling. Hierna volgt een aantal voorbeelden waarin zelfstandige huisvesting voor jongeren van 18 tot 20 jaar noodzakelijk kan zijn (een individuele beoordeling blijft echter nodig):

- de ouders van belanghebbende zijn overleden of wonen in het buitenland;
- belanghebbende is in het kader van de Wet op de Jeugdzorg buiten het gezinsverband van de ouder(s) geplaatst;
- belanghebbende is niet officieel uit huis geplaatst, maar het is niet verantwoord om hem nog langer bij zijn ouders te laten wonen;
- belanghebbende woont op de datum van de bijstandsaanvraag al geruime tijd niet meer op het adres van de ouder(s), denk aan een periode van 12 maanden of langer;
- belanghebbende heeft de zorg voor één of meer kinderen;
- er is sprake van een zodanig verstoorde relatie tussen belanghebbende en zijn ouders, dat van hem niet gevergd kan worden dat hij zijn intrek bij zijn ouders zou nemen (om misbruik te voorkomen mag deze conclusie echter niet al te snel en lichtvaardig getrokken worden).

Bovenstaande lijst is niet limitatief. Dit betekent dat een noodzaak tot zelfstandige huisvesting ook kan worden aangenomen in situaties die hier niet zijn genoemd.

1.5 a Draagkracht bij bijzondere bijstand voor AOW-gerechtigden

Voor personen die recht hebben op een uitkering op grond van de Algemene Ouderdomswet (AOW) wordt (voor de verlening van bijzondere bijstand) de draagkracht uit deze AOW-uitkering op nihil gesteld.

2. BIJZONDERE BIJSTAND VOOR MEDISCHE KOSTEN

2.1. Algemene bepalingen medische kosten en bijzondere bijstand.

In deze notitie wordt onder medische kosten in ieder geval verstaan: de medische kosten genoemd in dit hoofdstuk.

Collectieve zorgverzekering en maximering vergoeding (overige) medische kosten.

Medische kosten worden betaald door de zorgverzekeraar wanneer de vergoeding is opgenomen in het basispakket of de aanvullende verzekering. De vergoeding op grond van de basisverzekering is een voorliggende voorziening ten opzichte van de Participatiewet. Het behoort tot ieders verantwoordelijkheid om zich, waar nodig, aanvullend te verzekeren.

Collectieve zorgverzekering.

De ISD heeft, mede op grond van artikel 35 lid 3 Participatiewet, een collectieve zorgverzekering afgesloten met Menzis en Zilveren Kruis Achmea waarbij tevens sprake is van een extra gemeentepakket, zonder extra kosten voor deelnemers. Iedereen met een inkomen tot 120% van de toepasselijke bijstandsnorm en woonachtig in het werkgebied van de ISD, kan aan deze collectieve zorgverzekering deelnemen. De standaard dekking is uitgebreid met extra vergoedingen voor kosten zoals bijvoorbeeld brillen, fysiotherapie, de tandarts en eigen bijdragen op grond van de WMO. De verzekeraar geeft hierbij korting en de ISD betaalt een deel van de premie.

Aanvraagprocedure collectieve zorgverzekering.

Personen die tegelijkertijd periodieke bijstand aanvragen / bijstand ontvangen:

- Aanmeldformulier zorgverzekeraar invullen;
- *In geval van doorbetaling via uitkering:*
 1. Doorbetalingsformulier laten tekenen;
 2. De premie collectieve zorgverzekering (czv) wordt vooruit betaald. Wanneer tevens een overbruggingsuitkering wordt verstrekt vindt eerste inhouding plaats van deze uitkering.

Personen die geen bijstandsrelatie met de ISD hebben:

- Aanmeldformulier zorgverzekeraar invullen;

- Wanneer aanvraag plaats vindt binnen een reeds vastgestelde draagkrachtperiode dan vindt geen controle plaats, maar kan gewoon worden toegekend indien aan overige voorwaarden wordt voldaan;
- Wanneer aanvraag plaatsvindt buiten een draagkrachtperiode dan dient een aanvraagformulier bijzondere bijstand te worden ingevuld en gecontroleerd;
- In alle gevallen is in principe sprake van het afgeven van een automatische incasso door aanvrager;
- In de toekenningsbeschikking wordt vermeld dat de bijzondere bijstand voor onbepaalde tijd wordt toegekend maar dat jaarlijks wordt beoordeeld of nog recht bestaat op bijzondere bijstand voor het jaar er op. Op het aanvraagformulier staat vermeld dat door ondertekening toestemming wordt verleend om de gegevens jaarlijks (ambtshalve) te controleren. Indien gewenst kan deze controle steekproefsgewijze plaatsvinden.

In het kader van de verlening van bijzondere bijstand in medische kosten verwacht de ISD van een ieder die een beroep wenst te doen op deze regeling, dat deze in ieder geval een aanvullende zorgverzekering en een aanvullende tandverzekering naar de laagste categorie heeft afgesloten. De voorwaarde van het afsluiten van een aanvullende tandverzekering naar de laagste categorie geldt niet voor dragers van een volledige gebitsprothese.

De ISD gaat er van uit dat een ieder met een dergelijke vorm van (aanvullende) zorgverzekering in zijn algemeenheid in de veelvoorkomende noodzakelijke medische kosten kan voldoen. Men zou dan veelal geen beroep meer hoeven te doen op bijzondere bijstand.

Voor een aantal, hierna in deze notitie te noemen, medische kosten gaat de ISD uit van maximale bedragen. Uiteraard wordt de vergoeding van de zorgverzekeraar in mindering gebracht op deze maximumbedragen. Er wordt daarnaast alleen bijzondere bijstand verleend wanneer de medische noodzaak vast staat voor kosten, hoger dan de gehanteerde maxima. Belanghebbende dient dit zelf aan te tonen.

Het individualiseringsbeginsel van artikel 18 Participatiewet blijft daarbij te allen tijde van toepassing.

Niet aanvullend verzekerd zijn in verband met schuldensituatie.

In voorkomende gevallen, bijvoorbeeld bij premieachterstand kunnen verzekerden door hun zorgverzekeraar worden uitgesloten van de aanvullende verzekering. In die situaties kan toch bijzondere bijstand worden verleend als ware aanvrager verzekerd op basis van een minimale aanvullende verzekering, mits hij of zij kan aantonen dat er structureel gewerkt wordt aan de schuldensituatie. In dat geval moet er dus een traject zijn opgestart via een erkende schuldhulpverleningsinstantie. Dit is vaak het geval wanneer er sprake is van een WSNP of een minnelijke regeling. Ook kan er om een bewijsstuk van de zorgverzekeraar worden gevraagd.

Eerst naar zorgverzekeraar, pas daarna kan een aanvraag worden ingediend bij de ISD

Bij een aanvraag om bijzondere bijstand voor medische kosten dienen de kosten eerst te worden gedeclareerd bij de zorgverzekeraar. Een bewijs van het besluit van de zorgverzekeraar moet bij de aanvraag worden overgelegd.